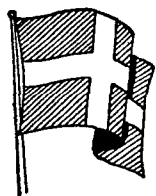

בעולם של אחר המלחמה

מדינה קטנה המבקשת משנת עצמית

ניכר של ההקצבה המיוחדת לצידו־מחדש של הכר הות, הקצבה בת למעלה מ־96 מיליון ל"ש — אשר חהא מוצאת לפי קצב הייצור והרכישות. מטרתו של הצירוף, אשר נקטה שבדיה, של חימוש רב־עצמה — מזה, ושל שלילת כל בריתות והסכמים צבאיים — מזה, הנה — כהגדרתו של ראש הממ־שלה, טגה אַרְלַנְדֶר, בספטמבר ש.ז. — „למנוע מתר־קף־שבכוח כל סיבה לחשוש להתקפה משבדיה או דרכה, ועם זאת לתת לו סיבה מספקת לחשוש כי פלישה לתוך שבדיה תעלה לו ביוקר רב“. דעתם של מסתכלים בריטיים הנה, כי מרחבי הגבעות, מכר־סות היער של שבדיה, „הדומים לאלה של פינגלנד“ (אכן, זוהי השנאה אשר אינה מדויקת כל צרכה — המער.) יש בהם כדי להקל על הגנה ממושכת. אפ־לו ע"י כוחות הפחותים מבחינה מספרית; לדעת חוגי ממשלת שבדיה, חייב יהיה כל תוקף להביא ב־חשבון את ההנחה כי גיסות שבדיים עוד יוסיפו להלחם בשטחים אלה, „שנה לאחר ראשית ההתקפה על המדינה“. מאחר שלא יצאה לפועל המחשבה השבדית בדבר „ברית־צפון“ הגנתית של המדינות הסקנדינביות לבדן, מנסה עתה הגדולה במדינות סקנדינביה לבצר תוך בדידות את מעמדה ההגנתי, מעמד „נייטרליות מזוינת“.

בדומה למדינות אחרות הגיעה גם שבדיה לידי מסקנה כי הצבא זקוק להגברת יעילותו ע"י תוספת הכשרה לחלק מאנשי־הרזרב. ואכן, 17.500 איש מאלה ייקראו, בסוף החורף ובאביב של 1951, לתקופות קצרות של שירות נוסף. כ־12.500 מפק־די־כיתות, מחיל־הצבא ומיחידות הארטילריה החופית (שהיא חטיבה בפני עצמה) ידרשו לשירות־נוסף של חודש אחד — לשם וזיוק השלד של כוחות־הרזרב, שעה שיקראו לשירות עקב גיוס־כללי; ו־500 אנשי־צי, בעלי הכשרה ציית יקבלו עתה אימון נוסף בן שלושה חדשים בספינות בעלות חימוש מיוחד. ויש רגלים לסברה כי הכנה כזו יכולה להיות במיוחד לספינות אנטי־צולל־

המענין והאופייני ביותר שבתכונתה ההגנתית של שבדיה הוא מגמתה לשאוב את עיקר יכולתה לעמידת־הגן מתוכה היא. ואמנם, מדינה זו, הנמנית בימינו על המדינות הקטנות מבחינת גודל אוכלוסיתה (הגם באשר לשטח — וכן באשר לכו־שר הייצור בכמה תעשיות מכריעות — יכירנה מקומה בין המדינות ה־„בינוניות“ של תקופתנו) השיגה הישגים מיוחדים־במינם הן בכיי צור כלכלתה, העצמאית במידה לא־קטנה, והן בכיי נון כוחות־לוחמים היונקים את עיקר יניקתם בחי־מוש ובאספקה ממקורות מדינתם הם. אכן, שבדיה הנה מאושרת בכך כי הגלם ויכולת־הייצור שברשרו־תה, בהשתלבם יחד, מהווים רקע מציאותי למדי לקר־ההתבודדות המדיני אשר נקטה לעצמה בכמה שט־חים עדינים של פוליטיקה בין־לאומית.

עד כמה חורגות אפשרויותיה אלו של שבדיה ממסגרת־המושגים המקובלת לגבי מדינות מגודל כזה אפשר לראות משני ציונים מאלפים בעתונות בת־סמך בעולם: הצי השבדי נחשב עתה לבעל כוחות־פני־הים (להבדיל מכוחות תת־מי־מיים) החזקים והחדשים אולי שבים הבלטי; ולדעת מסתכלים יודעי־דבר, מתחרה חיל־האוויר של שבדיה בזה של צרפת, במירוץ־התחרות על המקום הרביעי בין־חילות־האוויר בעולם. יכול־תה העצמית של שבדיה בבנין אניות ובטיפוח טי־פוסים מטוסים וייצורם — היא שעמדה לה להגיע לידי אלה.

הישגים כאלה כמובן שאינם עולים בנול. ועתה נאלצה שבדיה, בדומה למדינות הסקנדינביות האחרות, להגדיל את סעיף הוצאות ההגנה שבתקציבה, הגם שבמקרה של שבדיה אחוז ההגדלה הנו נמוך יותר — כיון שכבר קודם לכן נהגה שבדיה להקדיש לכך סכומים גדולים הרבה יותר מאשר מדינות־הצפון האחרות. נוסף על תקציב־ההגנה השנתי הת־קין, בן למעלה מ־1.000 מיליון קרונר (כ־70 מיליון לירות שטרלינג), ישתמשו בודאי השנה גם בחלק

תיות, בעלות ציוד חדש, ולאניות אנטי-מטור
סיות. על צעדים אלה הוחלט על יסוד ההמלצות
שבאו מהמציב-הכללי של הכוחות-המזוינים, ומה
„מועצות“ המכוננות את ענפי ההגנה העיקריים. בד
בבד עם זאת נדרש סכום נוסף (69 אלף לירות
שטרלינג) לצרכי משטרת-בטחון, למניעת הסכנות
של חבלה וריגול.

באשר לפרצות וחסרונות בחימוש ובציוד,
הרי רשימתם בשבדיה הנה אופינית למדי גם לגבי
המצב בארצות אחרות רבות. אלה מונחים, בראש
וראשונה, בשטחים הבאים: כלים אנטי-טנקיים, תר
תחים אנטי-מטוסיים, האדאר, מקלטים בפני הת
קפות-אוויר, וכן כמה חמרים בעלי ערך צבאי חיוני
אשר אין ביכולתה של שבדיה ליצרם בעצמה. אכן,
הדבר האופיני ברשימה הנ"ל הוא, שאפילו מדינה
כשבדיה, בעלת תותחים א.מ. משובחים ביותר משלה,
ובעלת יכולת ייצור ניכרת (ובמידה מסוימת חל ה
דבר גם על הארטילריה האנטי-טנקית) נמצאת עתה
מתאוננת על מחסור בשטח זה. וזאת לזכור, כי
שבדיה היתה בין המעטות ביותר שבין המדינות אשר
מחוץ ל„שלושת האדירים“ (ארה"ב, ברית-המועצות
ובריטניה) אשר העזו לפתח מטוסי-מפלט משלהן,
והצליחו. אמנם, הודעה רשמית שבדית מבטיחה כי
כל החסר בשטחים הנ"ל, „יושג במהרה“. אך עם
זאת, מתוך דאגה להבטחת אפשרויות הייצור העצמי
בעתיד — עומדת „המחלקה להגנה כלכלית“ לר
כוש ממקורות זרים מלאי ניכר של חמרים וציוד
מלחמה. (כך נרכשו בזמן האחרון 60 מטוסי-קרב
ליליים, „מוסקיטו“, מבריטניה).

* *

סוגיותו של אחד מענפי הזיון הכבד שופכת אור
אופיני על המצב החדש, בו רבות מהמדינות המ
יצרות ציוד-מלחמה גם ליצוא התחילו מרחיבות את
חימושן הן. בצד נסיגותיה העצמאיים-לגמרי
בייצור מטוסים קבעה שבדיה גם סידור אשר לפיו
היא בונה, לפי הרשאה מסתירת, מנועים בשביל
מטוסים מסוג „מפייר“ הבריטיים שאת גופי
הם מיצרים בבריטניה ומוכרים לשבדיה. (כידוע
סופקו מטוסי „ומפייר“ ע"י בריטניה ישירות לנור
בגיה ולדניה). אכן, מבנה המטוסים שנועדו לשבדיה
שונה במשהו, לעומת ה„מפיירים“ הבריטיים. אולם
עתה נודע על הודעה בריטית, כי יתכן ובעתיד הק
רוב יהיה צורך להפנות את כל מנגנון-הייצור הכונה
את גופי-המטוסים הנ"ל לסיפוק צרכיה של בריטניה
עצמה.

בקשר לנ"ל יש לציין כי טיפוסים מטוסי המפלט
מן הסוגים „ומפייר“ ו„מטאור“ סופקו ע"י בריטניה
לכמה ארצות, או שניתנה הרשאה ליצרם בהן (הר
לנד, בלגיה, צ'כיה); ובכמה מקרים אף שונו במקצת
הטיפוסים כדי לסגלם לתנאים המקומיים. ב„ומפיירים“
הצרפתיים יונהגו ברגים ופסים במידות מס
ריות. כן יוחלפו המנועים (עתה — „גובלין“, דה
הבילנד) במנועים בריטיים אחרים („גנה“, של
רולס-רויס). מציינים, כי לא רק אספקת מטוסי
קרב מפלטיים לארצות אחרות הגבילה את האפשרו
יות לסיפוק צרכיה של בריטניה גופא, אלא אף
עצם הרפכתם בארצות אחרות; כי בשלבים
הראשונים של מפעלי-ייצור-הרכבה כאלה היה הכ
רח להביא חלק מהחמרים, ולעתים אף חלקי-מטוס,
מבריטניה. בפועל, גם בחיל-האוויר הבריטי אין אחי
דות בטיפוסים של „ומפייר“ ו„מטאור“ ואחדים מה
סקוודרונים של „חיל-העזר האווירי“ (יחידות-מתנד
בים רובריות), מאלה שניתנו להם עתה מטוסי-מפלט,
קיבלו מטוסים לארדוקא מהסוגים המאוחרים יותר.
ומכאן המגמה להעמיד את צרכי בריטניה עצמה
בראש.

לחיסון הארץ לעמידת-חירום

ועוד ציון רב-ענין מתכונת-ההגנה השבדית. לנר
כח התפתחותם של גורמי-הזיון החדשים, כגון נשק
אטומי, וכדומה, מתכונים בשבדיה להוצאת 650 מי
ליון קרוגר במשך עשר השנים הבאות לבנית מקל
טים. מחציתו של הסכום תוצא למקלטים כאלה הע
שוים לשמש, בימות שלום, כמוסכי-מכוניות, מחס
נים וסדנאות; ובין השאר נקבע כי ייבנו מקלטים
גדולים מתחת למוסדות הצבור, ומקומות רכוז הקהל,
שבערים. נטל ההוצאות יחולק בין המדינה, העיריות
והמועצות המקומיות ובעלי הבנינים.

גם שבדיה, כמדינות הסקנדינביות האחרות, הק
ציבה סכומים גדולים לקניות מלאי חמרים
ומזונות להחסנה (על גילויים דומים בברי
טניה — ראה ב„מערכות“, חוב' ס"ד) אולם,
שלא כנורבגיה, למשל, הדלה יחסית במקורות
מזון משלה, אשר מקדישה את עיקר ההקצבות האלו
לצבירת מלאי מזונות. יכולה שבדיה, בעלת כלכלה
חקלאית הרבה יותר מאוזנת, להפנות את רוב הש
קעותיה בצורת „ביטוח“ זו למקרה של מצבי-חירום
בהחסנת גלם, מהסוגים החסרים לה, לייצור תעשיתי
וצבאי-חרושת בשעת דחק.